

मेसर्स भीमाशंकर शुगर मिल्स लिमिटेड गट नं १६५, १६८ अ, १६८ सी, पोस्ट — वसंतनगर, पारगाव, ता. वाशी, जि. उस्मानाबाद महाराष्ट्र यांच्या प्रस्तावित ३० किलोलिटर/दिन आसवनी प्रकल्पासंदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी बाबतचा इतिवृत्तांत..

मे. भीमाशंकर शुगर मिल्स लिमिटेड गट नं १६५, १६८ अ, १६८ सी, पोस्ट — वसंतनगर, पारगाव, ता. वाशी, जि. उस्मानाबाद महाराष्ट्र यांच्या प्रस्तावित ३० किलोलिटर/दिन आसवनी प्रकल्पासंदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी दि. १८ नोव्हेंबर २०२१ रोजी सकाळी ११.३० वाजता कारखान्याच्या प्रकल्पस्थळावर आयोजित करण्यात आली.

सदरील पर्यावरण विषयक जाहीर सुनावणीबाबतची सुचना स्थानिक मराठी वृत्तपत्र दैनिक सकाळ व राष्ट्रीय इंग्रजी दैनिक वृत्तपत्र टाईम्स ऑफ इंडिया प्रसिध्दी दि १७ ऑक्टोबर २०२१ रोजीच्या या वृत्तपत्रात देण्यात आली होती. (सहपत्र सोबत जोडले आहे क्रं १)

पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी दि. १८ नोव्हेंबर २०२१ रोजी सकाळी ११.३० वाजता कारखान्याच्या प्रकल्पस्थळावर आयोजित करण्याकरीता मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या कार्यालयीन आदेश क्रं बीओ/जेडी (डब्लुपीसी)/पीएच/बी-२१११०३-एफटीस-०११३ दि ०३/११/२०२१ अन्वये मा. शिवकुमार स्वामी, अप्पर जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांच्या अध्यक्षतेखाली, सदस्य डॉ. प्रविण जोशी, प्रादेशिक अधिकारी, म. प्र. नि. मंडळ, औरंगाबाद तथा श्री. राजेंद्र उ पाटील, उप-प्रादेशिक अधिकारी, म. प्र.नि. मंडळ, लातूर समन्वयक यांची समिती गठीत करण्यात आली होती. (सहपत्र सोबत जोडले आहे क्रं २)

सदर पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणीकरीता मा. शिवकुमार स्वामी, अप्पर जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांच्या अध्यक्षतेखाली, सदस्य डॉ. प्रविण जोशी, प्रादेशिक अधिकारी, म. प्र. नि. मंडळ, औरंगाबाद तथा श्री. राजेंद्र उ पाटील, उप-प्रादेशिक अधिकारी, म. प्र.नि. मंडळ, लातूर तथा ग्रामस्थ, सरपंच, पर्यावरणप्रेमी गट, स्थानिक व इतर प्रतीनिधी उपस्थिती होते. या बाबतचे हजेरी पट सोबत जोडत आहे. (सहपत्र क्रं ३)

• कार्यपध्दती व उद्देश :

मा. अप्पर जिल्हादंडाधिकारी उस्मानाबाद तथा समिती अध्यक्ष यांच्या मान्यतेने सर्वप्रथम श्री. राजेंद्र उ. पाटील, उप-प्रादेशिक अधिकारी, म. प्र. नि. मंडळ, लातूर तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती यांनी उपस्थित असलेले ग्रामस्थ, सरपंच, पर्यावरणप्रेमी गट, स्थानिक व इतर प्रतीनिधी यांचे हार्दिक स्वागत केले. समिती समन्वयक यांनी पुढे सांगितले की, या प्रकल्पाच्या पर्यावरण विषयक जाहीर सुनावणीची सुचना भारत सरकारच्या पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे दि १४ सप्टेंबर २००६ च्या अधिनियमान्वये व सुधारीत अधिनियम दि ०१ डिसेंबर २००९ च्या तरतुदीनुसार सदरील लोकजाहीर सुनावणी जनतेच्या माहितीसाठी लोकसुनावणी प्रसिध्दी सुचना दोन वृत्तपत्र जसे मराठी वृत्तपत्र

शिवकुमार स्वामी

दैनिक सकाळ व इंग्रजी दैनिक वृत्तपत्र टाइम्स ऑफ इंडिया ३० दिवस आधी दि १७ आक्टोबर २०२१ रोजी देण्यात आली होती.

तसेच प्रस्तावित ३० किलोलिटर/दिन आसवनी प्रकल्पासंदर्भात पर्यावरणीय व्यवस्थापन आराखाडाचा मसुदा कार्यकारी सारांश इंग्रजी व मराठी भाषेतील प्रती भारत सरकारच्या पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे दि १४ सप्टेंबर २००६ च्या अधिनियमान्वये व सुधारीत अधिनियम दि ०१ डिसेंबर २००९ च्या तरतुदीनुसार अभ्यासण्याकरीता विविध शासकिय कार्यालय तथा स्थानिक ग्रामपंचायत येथे सुचना/हरकती ई-मेल किंवा लेखी स्वरूपात देण्याबाबतचे अहवान ३० दिवस आधी केले होते. सदील जाहीर सुचनेच्या अनुषंगाने या कार्यालयास एकुण ०३ सुचना व ०१ तक्रार ई-मेल व लेखी स्वरूपात प्राप्त झाले आहेत.

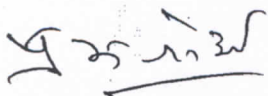
मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या कार्यालयीन आदेश क्र बीओ/जेडी (डब्लुपीसी)/पीएच/ बी-२१११०३-एफटीस-०११३ दि ०३/११/२०२१ यांच्या आदेशान्वये लोकसुनावणी समिती गठीत करण्यात आली.

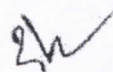
तद्नंतर समिती समन्वयक यांनी प्रकल्प धारकास विनंती केली की त्यांनी या प्रस्तावित ३० किलोलिटर/दिन आसवनी प्रकल्पासंदर्भात पर्यावरण अनुमतीच्या प्रस्तावाकरीता पर्यावरण विषयक लोकजाहीर सुनावणीचे सादरीकरण करावे.

प्रकल्प धारकांनी सदरील प्रकल्प व पर्यावरण मुद्याविषयाबाबतचे खालील प्रमाणे सविस्तर सादरीकरण केले.

प्रकल्पाचा तपशील

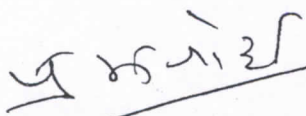
क्र.	तपशील	साखर कारखाना	आसवनी
1.	स्थिती	विद्यमान	प्रस्तावित
2.	स्थान	गट नं. 165, 168 ए, 168 सी, वसंतनगर, पारगाव, ता. वाशी, जि. उस्मानाबाद महाराष्ट्र.	
3.	क्षमता	500 टीसीडी साखर कारखाना व 1.5 मेगा वॉट को-जन अतिरिक्त - 1000 टीसीडी साखर कारखाना + 6 मेगा वॉट को-जन	30 केएलपीडी
4.	कामाचे दिवस	180	270
5.	कच्चा माल	ऊस	ऊसरस, सी हेवी मोलेसिस (C Heavy), बी हेवी मोलेसिस (B Heavy)
6.	कच्चा माल प्रमाण	ऊस 500 + 1000 टीसीडी	सी हेवी मोलेसिस - 111 मे. टन /दिन बी हेवी मोलेसिस - 98 मे. टन /दिन

क्र.	तपशील	साखर कारखाना	आसवनी
			ऊसाचा रस - 90 मे. टन / दिन
7.	उत्पादने	1500 मे. टन साखर/ दिन 7.5 मेगा वॉट उर्जा	30 केएलपीडी (रेक्ट्रीफाईड स्पिरिट (RS) / ENA / अल्कोहोल)
8.	बॉयलर क्षमता	45 टी.पी.एच. आणि 20 टी.पी.एच.	नवीन बॉयलर स्थापित केला जाणार नाही.
9.	बॉयलर इंधन	बर्गस	---
10	पाण्याचे स्रोत	भूजल	भूजल
11	पाण्याची आवश्यकता	182 घनमीटर / दिवस	253 घनमीटर / दिवस
12	जमीन	एकूण जमीन: 1,15,800 चौ. मी. सध्याचे बांधकाम क्षेत्र: 35,400 चौ. मी. प्रस्तावित बांधकाम क्षेत्र: 18,306 चौ. मी. मोकळी जागा: 21,894 चौ. मी. हरित क्षेत्र: 39,372 चौ. मी.	
13	सांडपाणी प्रक्रिया सुविधा	साखर कारखान्यातून तयार होणा-या सांडपाण्यावर सध्याच्या ईटीपी (ETP) मध्ये प्रक्रिया केली जाते.	रॉ स्पॅटवॉश प्रथम बायो-मिथेनेशन आणि नंतर एमईई (MEE) मध्ये एकाग्र (Concentrate) केले जाईल. एकाग्रित (Conc.) केलेला स्पॅटवॉश बायो-कंपोस्टिंगसाठी वापरला जाईल. स्पॅटलीज, एमईई कंडेन्सेट आणि इतर प्रदूषकांवर प्रस्तावित सीपीयूमध्ये (CPU) प्रक्रियाकेली जाईल आणि पुनर्वापर केला जाईल.
14	बॉयलरसाठी एपीसी उपकरणे (APC Equipment)	स्टॅकची (चिमणीची) संख्या 2 1. 45 टी.पी.एच. साठी 51 मी वेटस्कबरसह 2. 20 टी.पी.एच. साठी 45 मी. वेटस्कबरसह	-----
15	मनुष्यबळ	१३३	५०
16	गुंतवणूक	रु. २४.३५ कोटी	रु. २२.२३ कोटी

प्रस्तावित प्रकल्पाची मूलभूत आवश्यकता

i. जमीन

कारखान्याची एकूण 11.58 हेक्टर जमीन आहे. त्यापैकी आसवनीसाठी 1.62 हेक्टर जमीन आवश्यक आहे. प्रकल्प सध्याच्या कारखान्याच्या आवारात प्रस्तावित केला जाईल.

ii. कच्च्यामाल

मोलेसिस (मळी):

आसवनी मध्ये इथेनॉल तयार करण्यासाठी सामान्यतः मोलेसिस चा कच्चा माल म्हणून वापर केला जातो. गळीत हंगामात बीएसएमएल (BSML) 7200 मे. टन मोलेसिस (म्हणजेच ४० मेट्रिक टन / दिन) @ गळीत ऊसाच्या ४% गाळप करेल.

बीएसएमएल (BSML) उर्वरित आवश्यक मोलेसिस जवळपासच्या साखर कारखान्यांकडून खरेदी करेल किंवा इतर कच्च्या मालावर म्हणजेच ऊस रसावर आसवनी चालवेल.

ऊस रस:

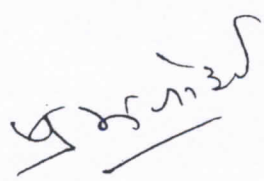
विद्यमान व विस्तारित साखर कारखाना दर हंगामात सरासरी १५०० मे. टन/दिन प्रमाणे 180 दिवस ऊस गाळप करण्यास सक्षम आहे. 30 केएलपीडी आसवनी साठी 90 मे. टन/दिन ऊस रस आवश्यक आहे. जो स्वतःच्या साखर कारखान्यातून पूरवला जाईल. अंशतः थोड्या प्रमाणात ऊस रस इथेनॉल उत्पादनास पाठविला जाईल आणि शिल्लक ऊस साखर निर्मितीसाठी वापरला जाईल. ऊसाचा रस प्रमुख कच्चा माल म्हणून वापरल्याने बीएसएमएल 270 दिवस आसवनी चालवेल; अशा वेळी इतर कारखान्यांकडून कच्चा माल खरेदी करण्याची आवश्यकता लागणार नाही.

बी हेवी मोलेसिस:

इथेनॉल उत्पादनासाठी मोलेसिसची कमतरता भरून काढण्यासाठी 'बी'हेवी मोलेसिस वापरून इथेनॉल निर्मितीची संपूर्ण प्रक्रिया व त्याचे फायदेखाली दिले आहेत.

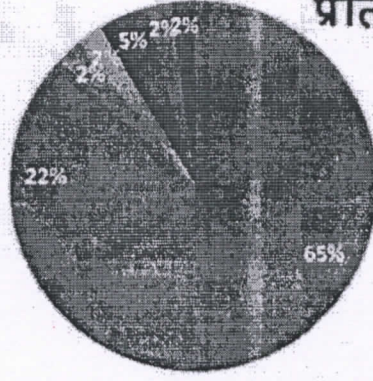
- इथेनॉल उत्पादनासाठी उत्पादन प्रक्रियेत व्यावहारिकदृष्ट्या कोणताही बदल झालेला नाही, फक्त मोलेसिसचा स्रोत दोन्ही पद्धतीने; ऊसरसाच्या केंद्रीकरणातून (Concentration) कमी शुद्धतेचा सी हेवी मोलेसिस व ऊसरसाच्या विचलनातून आवश्यक प्रमाणात 'बी'हेवी मोलेसिस मिळवता येते.
- बाजारपेठेतील स्थिती व लवचिकते नुसार, साखर किंवा इथेनॉलची निर्मिती कमी अंतराळामध्ये प्रारंभ अथवा थांबविता येते.
- साखरेच्या गुणवत्तेत सुधारणा आणि त्याद्वारे महसूल वाढ.
- वाफेचा वापर कमी; परिणामी अतिरिक्त बर्गसची बचत
- त्याच अंतिम मोलेसिस टाक्यांमध्ये "बी"हेवी मोलेसिस साठवणुकीची संभाव्यता.

iii. पाणी

प्रतिदिन पाणी वापर

- Fermentation dilution
- Lab; Wash
- Ash Quenching
- Cooling tower replenishment
- DM Backwash
- Domestic

- प्रस्तावित युनिटसाठी पाण्याची आवश्यकता 460 घनमीटर/ दिन असेल.
- प्रक्रियेपासून पुर्नवापर करता येणारे पाणी 207 घनमीटर/ दिन असेल.
- एकूण ताज्या पाण्याचा वापर- $460 - 207 = 253$ घनमीटर/ दिन असेल.

iv. वाफ आणि ऊर्जा

प्रस्तावित आसवनी प्रकल्पासाठी वाफ व उर्जेची गरज हंगाम सुरु असताना साखर कारखान्यातील 45 टन क्षमतेच्या बॉयलरमधून उपलब्ध करून दिली जाईल तर बंद - हंगामात 20 टन क्षमतेच्या बॉयलरमधून उपलब्ध करून दिली जाईल.

v. इंधन

दोन्ही बॉयलरसाठी इंधन म्हणून बगॉसचा उपयोग केला जाईल.

vi. मनुष्यबळ

बांधकामा दरम्यान : 100 मनुष्यबळ (अल्प कालावधीसाठी)

आसवनी चालू असताना (हंगामामध्ये) : 50 मनुष्यबळ

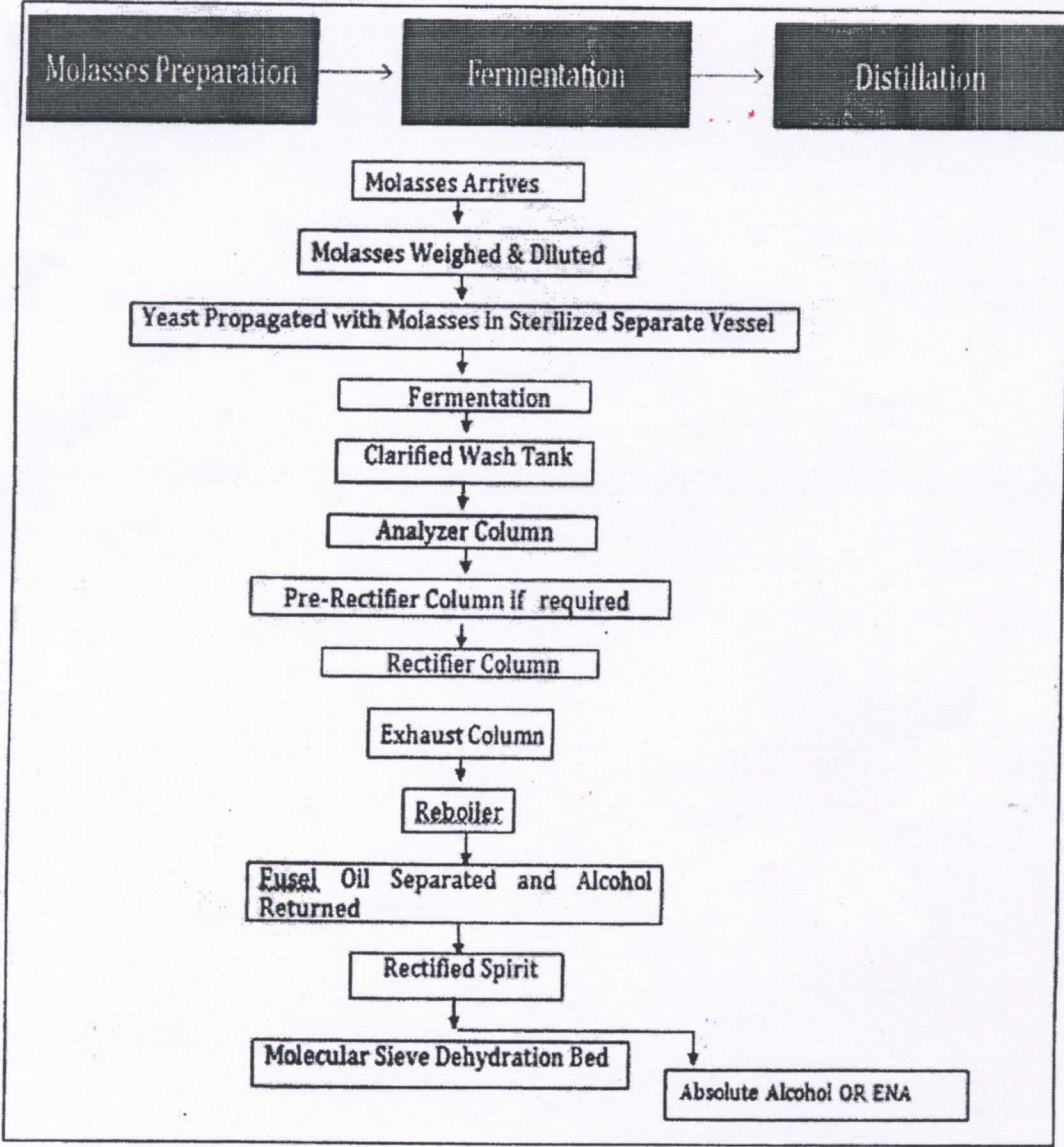
उत्पादन प्रक्रिया:

अल्कोहोल तयार करण्यासाठी प्रक्रिया खालीलप्रमाणे-

- किण्वना (Fermentation) साठी सबस्ट्रेट (फीड) तयारी
- यीस्टचा प्रसार आणि सतत किण्वन (Continuous Fermentation)
- मल्टी-प्रेसर डिस्टिलेशन
- ENA साठी रेक्टिफाईड स्पिरीटचे (RS) डिहायड्रेशन करणे किंवा अतिरिक्त ENA मिळविण्यासाठी ते शुद्धकरणे.

Handwritten signature

Handwritten signature

प्रदूषण नियंत्रण तंत्रज्ञान आणि उपकरणे

- वायू प्रदूषण नियंत्रण: 45 टन बॉयलरसाठी, स्टॅकची (चिमणी) उंची 51 मीटर आणि 20 टन बॉयलरसाठी स्टॅकची उंची 45 मीटर असेल, पार्टिक्युलेट मॅटरला (PM) नियंत्रित करण्यासाठी दोन्ही बॉयलरला बेट स्कबर देण्यात आलेला आहे.
- पाणी आणि सांडपाणी: 240 घनमीटर / दिन इतका स्पेंटवॉश बायोमेथेनॅशनला पाठविला जाईल व त्यानंतर एमईई (MEE) मध्ये केंद्रित केला जाईल.
- स्पॅटलीज आणि कंडेनसेटवर सीपीयू (CPU) मध्ये प्रक्रिया केली जाईल आणि आसवनीमध्ये त्याचा पुनर्वापर केला जाईल.
- घन कचरा : राखेचा वापर स्पेंटवॉश बायो-कॉम्पोस्टिंग मध्ये केला जाईल.

वातावरणाचा तपशील

Handwritten signature

Handwritten mark

प्रस्तावित आसवनीच्या आसपासच्या क्षेत्राची भौतिक वैशिष्ट्ये आणि विद्यमान पर्यावरणीय परिस्थितीसाठी सर्वेक्षणपूर्ण केले आहे. मार्च 2021 ते मे 2021 या कालावधीत प्रदेश सर्वेक्षण व आधाररेखा सर्वेक्षण केले गेले आहे.

अभ्यास क्षेत्राची पर्यावरणविषयक स्थिती

कारखाना ग्रामीण भागात आहे. अभ्यास क्षेत्रात इतर कोणतेही मोठे उद्योग आढळले नाहीत. अभ्यास क्षेत्राची वैशिष्ट्ये खाली तक्त्यात दिली आहेत.

पर्यावरणीय स्थिती (10कि. मी. त्रिज्या)

वैशिष्ट्य	तपशील
अक्षांश	18°41' 12.56" N
रेखांश	75°41' 00.61" E
पत्ता	वसंतनगर पारगाव, ता. : वाशी, जि. : उस्मानाबाद, महाराष्ट्र 413526
अभ्यास क्षेत्रातील खेड्यांची संख्या	35
एकूण लोकसंख्या	43407
जवळचे निवास स्थान	पारगाव - 3किमी
जवळची नदी / पाण्याचे ठिकाण	मांजरा नदी 2.5 किमी
जवळचे आयएमडी (IMD) वेधशाळा	उस्मानाबाद
जवळचे शहर	पारगाव - 3 किमी
जवळचे रेल्वे स्टेशन	उस्मानाबाद - 70किमी
जवळचे विमानतळ	उस्मानाबाद - 60किमी पुणे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ - 187किमी
कारखान्याकडे जाणारा मार्ग	एनएच211 - 01किमी
धार्मिक / ऐतिहासिक ठिकाण	मुक्ताई उपासना पीठ 3.6 किमी
पुरातत्व स्मारके	नाही
पर्यावरणीय संवेदनशीलक्षेत्र / राखीववन	नाही
भूकंपा संबंधीचा विभाग	III
समुद्रसपाटीपासूनची सरासरी उंची	समुद्रसपाटीपासून 554 मी.
तापमान. से	सर्वाधिक तापमान सामान्यतः एप्रिल ते मे महिन्यात आणि डिसेंबर / जानेवारीत सर्वात कमी तापमान दिसून येते. वार्षिक सरासरी 25.2 डिग्री से. आहे.
पर्जन्यमान मिलीमीटर मध्ये	एकूण वार्षिक सरासरी: 730मिमी.

Handwritten signature

Handwritten mark

वैशिष्ट्य	तपशील
वाऱ्याचा वेग	हा प्रदेश कमी ते मध्यम वाऱ्याच्या वेगाने वैशिष्ट्यीकृत आहे. सरासरी वार्षिक वेग 4 ते 6 किमी / तासाच्या श्रेणीत असते आणि विशेषतः जून ते ऑगस्टच्या माऱ्सून पूर्व काळात.

सभोवतालच्या हवेची गुणवत्ता

PM₁₀: प्रकल्प साइटवर रेकॉर्ड केलेले PM₁₀ चे जास्तीत जास्त प्रमाण ७८ µg/m³ आढळून आले आणि सर्वात कमी प्रमाण झेडपी शाळेजवळ मालेवाडी येथे ४१ µg/m³ आढळून आले. प्रकल्प क्रिया आणि वाहनांच्या रहदारीमुळे प्रकल्प साइटवर उच्च मूल्य नोंदविले गेले. २४ तासाच्या सरासरीसाठी PM₁₀ ची मानक मर्यादा १०० µg/m³ आहे, म्हणूनच नऊ ठिकाणी नोंदविलेले सर्व मूल्ये सीपीसीबीच्या मानक खाली आहेत.

PM_{2.5}: प्रकल्प साइटवर रेकॉर्ड केलेले PM_{2.5} चे जास्तीत जास्त प्रमाण ३६ µg/m³. झेडपी शाळेजवळ मालेवाडी येथे PM_{2.5} चे किमान प्रमाण १८ µg/m³ रेकॉर्ड केले. २४ तासाच्या सरासरीसाठी PM_{2.5} ची मानक मर्यादा ६० µg/m³ आहे, म्हणूनच नऊ ठिकाणी नोंदविलेले सर्व मूल्ये मानक खाली आहेत.

SO₂: प्रकल्प साइटवर SO₂ चे जास्तीत जास्त २९ µg/m³ मूल्य दिसून येते.

CO: प्रकल्प साइटवर CO चे कमाल मूल्य २.९ mg/m³ दिसून येते. CO ची सर्व निरीक्षित मूल्ये मर्यादेच्या आतच आहेत

NO_x: AAQ१ वर जास्तीत जास्त मूल्य ३५ µg/m³ आणि किमान मूल्य १६ µg/m³ AAQ२, AAQ३, AAQ५ येथे दिसून येते.

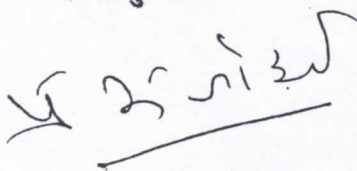
PM₁₀, PM_{2.5}, SO₂ NO_x आणि CO ची सांद्रता राष्ट्रीय वातावरणीय वायु गुणवत्ता मानकांपेक्षा (NAAQS) कमी/ च्या आत आढळली.

सभोवतालच्या आवाजाची गुणवत्ता

एमओईएफ (MoEFCC) आणि सीपीसीबी (CPCB) च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार आवाजाचे निरीक्षण केले गेले. विविध प्रभागाच्या संदर्भात आवाजाची गुणवत्ता समजण्यासाठी, नऊ प्रातिनिधीक स्थळांची निवड केली गेली. सकाळी 06:00 ते 22:00 वाजता आणि रात्रीच्या वेळी - 22:00 ते 06:00 वाजेपर्यंत ध्वनी देखरेख करण्यात आली.

प्राप्त निकालांची तुलना ध्वनी प्रदूषण नियम 2000 सह केली जाते. प्रकल्प उपक्रम आणि वाहनांच्या हालचालीमुळे प्रकल्पाच्या ठिकाणी ध्वनी पातळी उच्च नोंदविली जाते. दिवस आणि रात्रीच्या कालावधीतील सर्व मूल्येमानकांप्रमाणे आहेत.

पाणी गुणवत्ता

10 किमी त्रिज्यामध्ये भूजल तपासणी साठी, ८ वेगवेगळ्या ठिकाणाहून नमुने गोळा केले गेले आणि भूतलावरील पाणी तपासणी साठी ६ ठिकाणाहून नमुने गोळा केले गेले.

भूजल गुणवत्ता

पाणी गुणवत्ता तपासणीसाठी घेतलेल्या ८ नमुन्यांमध्ये सामु (pH) ७.३ ते ७.८ दरम्यान आढळून आला. माळीवाडी जि. प. शाळेजवळ आणि पिंपळेगाव घाट जिजामाता सर्वजनिक वाचनालयाजवळ येथे किमान ७.३ सामु आढळला. क्लोराईड्स चे प्रमाण ६७ ते ९४ मिलीग्राम/लि. दरम्यान आढळून आले., रुईगाव येथे क्लोराईडचे किमान प्रमाण (६७ मिलीग्राम/ली), तर हिंगणी (बु) येथे ९४ मिलीग्राम/लि आढळून आले. सर्व ठिकाणी क्लोराईडचे प्रमाण 250 एमजी/ली. च्या मर्यादित तुलनेत आढळून आले. सल्फेट्स ५४ ते ८२ मिलीग्राम/लि. या प्रमाणात आढळून आले. सर्व ठिकाणी सल्फाट्स मूल्ये परवानगी असलेल्या मर्यादेच्या २०० मी. / ली. आत आहेत. एकूण डिजॉल्व्ड सॉलिड (TDS) प्रमाण ५२४ ते ६२८ मिलीग्राम / एल दरम्यान आहे. टीडीएसचे किमान प्रमाण कनडीगाव येथे (५२४ मिलीग्राम / लिटर) आणि जास्तीत जास्त प्रमाण हिंगणी (६२८ मिलीग्राम / लिटर) आढळले आहे.

भूतलावरील पाणी गुणवत्ता :

विश्लेषण निकाल दर्शविते की सामु (pH) ७.३ ते ७.८ दरम्यान आढळून आला. डीओ (DO) चे प्रमाण ५.५ ते ५.९ मिलीग्राम / लि आढळून आले. एकूण कोलिफॉर्म बॅक्टेरिया २२० ते ९०० एमपीएन / 100 मिली दरम्यान आढळून आले.

मातीची गुणवत्ता :

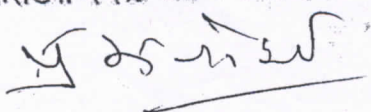
- सर्व नमुन्यांमध्ये सामु (pH) प्रमाण ७ ते ७.६ आढळून आले.
- मातीची पाणी धारण क्षमता ही अतिशय महत्त्वाची कृषी वैशिष्ट्ये आहे.सर्व जमिनीतील नमुने असे दर्शवितात की माती चांगल्या पाणी साठविण्याची क्षमता असलेली आहे.
- जमिनीतील जैविक पदार्थांचे प्रमाण १ ते 1.४ % आहे. एकूणच असे लक्षात येते की या भागातील माती शेतीसाठी चांगली
- सर्व मातीत चांगली एनपीके (NPK) मूल्ये आहे.

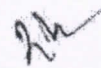
वनस्पती आणि प्राणी

क्षेत्राच्या सर्वेक्षणावर आधारित या क्षेत्रामध्ये झालेल्या वनस्पतींची सामान्य तपासणी तयार करुन प्राथमिक डेटा तयार केला गेलेला आहे. या अभ्यासानुसार ४२ झाडांच्या प्रजाती , 3 पाम झाडांच्या प्रजाती , १८ झुडुपेच्या प्रजाती , ९ औषधी वनस्पतीच्या ६ गवत आणि ५ वेली प्रजाती आढळून आले

सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण

१० किमी अभ्यास क्षेत्रामध्ये ३५ गावे आहेत. भारताच्या २०११ च्या जनगणनेनुसार अभ्यास क्षेत्रामध्ये एकूण लोकसंख्या ४३४०७ आहे. अभ्यासाचे क्षेत्राचे लिंग प्रमाण दर १००० पुरुषांमध्ये ९०५ महिलांचे आहे. अभ्यास क्षेत्राचा सरासरी साक्षरता दर (rate ७८..४४%) हा जिल्ह्याचा साक्षरता दर पेक्षा जास्त आहे.काम करणारी लोकसंख्या ५५% आणि काम न करणारी लोकसंख्या ४५% आहे.

प्रभाव आणि उपायोजना

वायु वातावरणावर होणारे परिणाम: -

- 45 टन आणि 20टन बॉयलरमधून होणाऱ्या वायू उत्सर्जनास अटकाव करण्यासाठी 98% कार्यक्षम असणारे वेट स्क्रबर्स आणि अनुक्रमे 51 मी. व 45 मी. उंचीच्या स्टॅक (चिमणी) पुरविण्यात आल्या आहेत.
- सीपीसीबीच्या (CPCB) मार्गदर्शक सूचनांनुसार ऑनलाईन सतत देखरेख प्रणाली (Online Monitoring System) स्थापित केली जाईल आणि प्रदूषण नियंत्रण मंडळाशी जोडली जाईल.

ध्वनी गुणवत्तेवरील परिणाम:

कारखाना परिसर तसेच कारखाना क्षेत्राच्या भोवतालच्या ध्वनीची गुणवत्ता चिंताजनक आहे. चालू स्थितीतील बॉयलर हाऊस, कूलिंग टॉवर आणि इतर प्रक्रियेत गुंतलेल्या इतर मशीनचे आवाज, डिझेल जनरेटर संच, वाहतुकीच्या वाहनां मधून निर्माण झालेला आवाज.

मातीवर होणारा परिणाम:

सांडपाणी थेट शेतात सोडल्यास होणाऱ्या परिणामांचा अंदाज वर्तविला जातो. कचऱ्याचे अवशेष आणि इतर ओल्या कचऱ्याची अयोग्य साठवण केल्यास मातीची गुणवत्ता बाधित होऊ शकते.

पाण्यावर होणारा परिणाम:

कचरा साठवण परिसरातील पाण्याच्या वाहिन्यांमुळे होणाऱ्या परिणामांची कल्पना केली जाते. खुल्या जमिनीवर कचरा टाकल्यास भूजलावर होणाऱ्या परिणामांची परिकल्पना केली जाते.

पर्यावरणीय परिस्थिती:

प्रकल्प बांधकाम टप्प्यात कोणत्याही प्रभावांची शक्यता नाही.

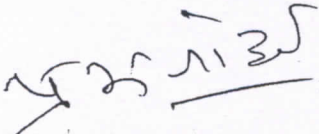
सामाजिक आर्थिक पर्यावरण

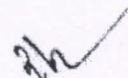
प्रकल्प स्थापनेच्या अवस्थेदरम्यानदोन्हीही; सकारात्मक तसेच नकारात्मक प्रभाव होण्याची शक्यता असते. सकारात्मक परिणामांमध्ये रोजगार निर्मिती, शाळा, रुग्णालये, बँकिंग कार्यालये या सारख्या सामाजिक व भौतिक पायाभूत सुविधांच्या सुधारणेचे अनुपालन होईल. नकारात्मक परिणामांमध्ये गोंगाटाच्या वातावरणाच्या दीर्घकाळ संपर्कात आल्यामुळे श्रवण शक्ती कमी होऊ शकते.

उपाययोजना

हवा:

वायू प्रदूषणाचे स्रोत म्हणजेच इंधनाचे ज्वलन जसे की, बगॅस - बॉयलरयातून होणारे उत्सर्जन, राख हाताळल्यामुळे उडणारी धूळ, किण्वन प्रक्रिया इत्यादी.

- डिझेल जनरेटर आणि वाहनातून छोट्या प्रमाणात उत्सर्जन होते.
- कण पदार्थ (PM) उत्सर्जनावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी वेटस्कबर हे वायू प्रदूषण नियंत्रण उपकरण (APC) म्हणून स्थापित केले आहे.
- फ्लू गॅस अनुक्रमे 51 मीटर आणि 45 मीटर उंचीच्या स्टॅकद्वारे बाहेर सोडला जाईल.
- फर्मेंटेशनमध्ये मोलेसिसचे किण्वन करताना CO₂ तयार होतो आणि CO₂ स्क्रबरमध्ये ताजे पाणी वापरून ते नियमितपणे स्क्रब केले जाते जेणे करून फोम मधील अंतर्भूत अल्कोहोल पुनर्प्राप्त होते जे CO₂ बॉटलिंग युनिट मध्ये कच्च्यामाल म्हणून वापरता येते.
- वाहनांच्या पार्किंगसाठी प्रस्तावित क्षेत्र पुरेसे आहे. माल वाहक वाहने, विविध उत्पादने वाहून नेणारी वाहने आणि खासगी वाहने यांच्यासाठी स्वतंत्र पार्किंग क्षेत्र आहे.

क्र.	स्त्रोत	इंधन	उत्सर्जन	नियंत्रण उपाय
1	45 टीपीएच व 20 टीपीएच बॉयलर	बगॅस	कण पदार्थ (PM), SO ₂ आणि NO _x	वेट स्क्रबर्स आणि अनुक्रमे 51 मी. व 45 मी. उंचीच्या स्टॅक (चिमणी) पुरविण्यात आल्या आहेत.
2	फर्मेंटेशन		23 टन/दिन	CO ₂ बॉटलिंग युनिट
3	500 KVA व 100 KVA डीझेल जनरेटर संच	डीझेल	कण पदार्थ (PM) आणि SO ₂	4 मी. उंचीची स्टॅक

ध्वनी

सर्व कामगारांना कानांसाठी तसेच इतर वैयक्तिक संरक्षक उपकरणे प्रदान केली जातील जे उच्च ध्वनी प्रवण वातावरणात काम करतात. औद्योगिक परिसरात हरितपट्ट्याचा विकास आवाजाची पातळी कमी करेल.

माती

पौष्टिक घटकांसह पाण्याचे शुद्धीकरण करून मातीची गुणवत्ता सुधारली जाईल. मातीच्या नमुन्यांची नियमित तपासणी केली जाईल आणि त्या परिणामांच्या आधारे योग्य उपाययोजना अवलंबली जाईल.

पाणी आणि सांडपाणी

- डिस्टिलरी युनिट मध्ये रॉ स्पेंटवॉश प्रथम बायो-मीथेनेटेड केले जाईल आणि नंतर एमईई (MEE) मध्ये केंद्रित केले जाईल. केंद्रीभूत स्पेंटवॉश बायो-कंपोस्टिंगसाठी वापरला जाईल. स्पेंटलिज, एमईई कंडेन्सेट आणि इतर प्रदूषकांवर प्रस्तावित सीपीयू (CPU) मध्ये प्रक्रिया केली जाईल आणि पुनर्वापर केला जाईल.
- सीपीसीबी (CPCB) / एमपीसीबी (MPCB) आणि एमओईएफसीसी (MoEFCC) द्वारे निश्चित केलेल्या निकषांनुसार नियमितपणे पाण्याची गुणवत्ता तपासली जाईल.

पर्यावरणीय देखरेख आणि व्यवस्थापन योजना

(Handwritten signature)

(Handwritten mark)

पूर्व-बांधकाम, बांधकाम आणि चालू स्थिती अशा टप्प्यांमध्ये पर्यावरण देखरेख विहित केली जाते. प्रकल्प चालू झाल्यानंतरच्या टप्प्यात प्रस्तावित प्रकल्प क्रियेमुळे उद्भवणारी आधार रेखीय वातावरणाची स्थिती समजून घेणे आवश्यक आहे. पर्यावरणीय अनुपालनाचे निकष व वेळापत्रकानुसार वायु, पाणी, माती, पर्यावरणशास्त्र आणि ध्वनी यांसारख्या मापदंडांवर पर्यावरणीय देखरेखीचे पालन केले जाईल. सर्व मापदंडांची मानक साधने आणि पद्धतीनुसार चाचणी केली जाईल आणि प्राप्त झालेल्या परिणामांची तुलना सीपीसीबीच्या मानदंडांशी केली जाईल.

कॉर्पोरेट पर्यावरणीय जबाबदारी (सीईआर-CER)

एमओईएफसीसी (MoEFCC), नवी दिल्ली यांनी दि. 1 मे 2018 रोजी लागू केलेल्या सीईआर (CER) च्या निर्णयानुसार सीईआरची उपयोगिता आणि सीईआर उपक्रमांबाबतची आर्थिक तरतूदीला लागू होतात.

प्रस्तावित प्रकल्पाची एकूण किंमत रु. 2223 लाख आहे. हा एक ग्रीन फील्ड प्रकल्प आहे म्हणून एकूण भांडवलाच्या गुंतवणुकीपैकी 2.0 % सीईआर उपक्रमांसाठीची रक्कम आहे. म्हणूनच, आवश्यकतेच्या आधारावर आजूबाजूच्या खेड्यांमध्ये कॉर्पोरेट एन्व्हायर्नमेंट रिस्पॉन्सिबिलिटी (सीईआर) अंतर्गत उपक्रमांसाठी आम्ही रु. 45 लाख रुपये मंजूर केले आहेत. बीएसएमएल जिल्हाधिकार्यांना सीईआरचा प्रस्ताव सादर करेल. त्यानुसार, बीएसएमएल प्रकल्प सुरु झाल्याच्या तारखे पासून पुढील पाच वर्षांत आसपासच्या क्षेत्रातील कामांची योजना पूर्ण करेल. प्रस्तावित सीईआर तपशील खालील प्रमाणे.

प्रस्तावित सीईआर (CER) तपशील

क्र.	प्रकल्प क्षेत्र / विभाग	किंमत लाख (₹)
1	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करणारी पायाभूत सुविधांची व्यवस्था - पारगाव, जानकापूर, हातोला, हिंगणी, सुलतानपूर, रुईगाव, पिंपळगाव येथील जिल्हापरिषद शाळांसाठी आर.ओ. (RO) प्लांट.	10.00
2	जवळपासच्या खेड्यांमध्ये सौरदिव्यांची (पोल, 18-20 वॉट एलईडी (LED) दिवे, बॅटरी, सौरपॅनेल, वायरिंग इ. सहीत) तरतूद - (हिंगणी, सुलतानपूर, रुईगाव, पिंपळगाव.)	15.00
3	10 किमीच्या त्रिज्या मध्ये जवळपासच्या गावांसाठी स्वच्छता सुविधा (शौचालये व शाळांना कचरापेट्यां साठी देणगी)	15.00
4	जवळपासच्या गावांमध्ये 5 किमीच्या त्रिज्या मध्ये हरितपट्टा विकास (वृक्षारोपण)	5.00
	एकूण	45.00

पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेसाठीचा खर्च

पर्यावरण संरक्षण उपायांची किंमत

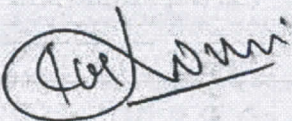
५३५३५

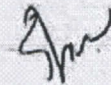
क्र.	घटक	वर्णन	भांडवलीकिंमत (लाखांमध्ये ₹)	आयतीकिंमत (लाखांमध्ये / वर्षात ₹)
1	सांडपानी प्रक्रिया (सीपीयू, एमईई आणि कंपोस्टिंग)	बायो-मिथेनेशन, एमईई व त्यानंतर बायो-कंपोस्टिंग	190.00	40.50
2	घन कचरा व्यवस्थापन	घन आणि घातककचरा चाहतूक व विल्हेयाट	15.00	0.50
3	हरितपट्टा विकास	हरितपट्टा विकास	50.00	5.00
4	पर्यावरणीय व्यवस्थापन	पर्यावरणीय व्यवस्थापन कक्ष आणि देखरेख	20.00	1.00
5	इतर घटक	रेनवॉटर हाचेस्टिंग	30.00	3.00
		एकूण	305.00	50.00

उप-प्रादेशिक अधिकारी, म. प्र. नि. मंडळ, नांदेड तथा समन्वयक गठीत लोकसुनावणी समिती यांनी उपस्थित असलेले प्रतिनिधी यांना सदरील पर्यावरण विषयक जनसुनावणीचे उद्दीष्ट पूर्ण होण्याकरीता आपले मत, टिका-टिप्पणी, आक्षेप, सुचना/हरकती मांडण्याबाबत अहयान केले.

• जनसुनावणी नोंद (प्रोसीडींग) :

अ क्रं	उपस्थितांनी उपस्थित केलेले मुद्दे	प्रकल्प प्रतिनिधीने दिलेले उत्तर	जनसुनावणी समितीने दिलेली प्रतिक्रिया सुचना
१	ग्रामपंचायत पारगाव यांनी दिलेल्या नाहारकत दाखल्याबाबत केलेली तक्रारी संदर्भात असे मुद्दे उपस्थित केले की, ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत पारगाव यांनी दिनांक १६/०२/२०२१ रोजी भीमा शंकर शुगर मिल्स लिमिटेडला त्यांच्या प्रस्तावित ३० KLPD डिस्टिलरी युनिटसाठी नाहारकत दाखला दिला होता व मे. भीमाशंकर शुगर मिल्स लि.ने सादर केलेल्या प्रकल्पाचा अभ्यास केल्यावर, डिस्टिलेशन प्रकल्पातून, होणारे विविध प्रकारचे प्रदूषण आणि भविष्यात होणारे नुकसान लक्षात घेऊन दि. १६.११.२०२१ रोजी ग्रामपंचायतीची मासिक सभा झाली त्यामध्ये ठराव प्रस्ताव मंजूर करून दि. १६.०२.२०२१ रोजी दिलेले ना-हरकत प्रमाणपत्र रद्द करण्यात येत असल्याचे कळविण्यात आले कारण त्यांनी असे मुद्दे उपस्थित केले की, प्रस्तावित डिस्टिलरी युनिटमधून निर्माण होणाऱ्या सांडपाणी	श्री.चव्हाण, उपसरपंच, ग्रामपंचायत, पारगाव यांच्या वतीने सदरील प्रकल्पास पाठिंब्याअसल्याचे जाहीर केले व दि १६.११.२०२१ च्या मासिक सभेत संमत केलेला ठराव विचारात घेतला जाणार नाही असे सुचित केले. परंतु, या संदर्भात ग्रामपंचायत पारगाव यांनी ठराव विचारात घेण्याबाबतचा ठरावाची प्रत सुनावणी दरम्यान सादर केली नाही. प्रकल्प प्रवर्तकाने सादर प्रस्तावित प्रकल्पा बाबत सांगितले की, साखर कारखान्याच्या सध्याच्या जागेच्या पश्चिम दिशेला	जनसुनावणी समितीचे समन्वयक व उपप्रादेशिक अधिकारी यांनी ग्रामपंचायत पारगावचे प्रतिनिधी व प्रकल्प प्रवर्तक यांना ग्रामपंचायत पारगावने उपस्थित केलेल्या मुद्याविषयी प्रतिक्रिया देण्याचे आवाहन केले आहे. तसेच जनसुनावणी समितीचे सदस्य तथा प्रादेशिक अधिकारी यांनी प्रकल्प प्रवर्तकांना अवाहन केले की त्यांनी

बाहेर सोडल्यामुळे मांजरा नदीवर परिणाम होऊ शकतो व जमिनीच्या उतारावरून असे दिसून येते की नदीचे प्रदूषण होऊ शकते. पारगाव ग्रामस्थांसाठी मांजरा नदी हा एकमेव पाण्याचा स्रोत आहे. तो स्रोत प्रदूषित झाल्यास सर्व गावकऱ्यांचे आरोग्य धोक्यात येऊ शकते. या सर्व बाबी लक्षात घेऊन ग्रामपंचायतीने हा आक्षेप घेतला होता.

आणि मांजरा नदी २-३ किमी अंतरावर दक्षिण दिशेला वसलेली आहे. प्रकल्प साइटवरून युनिटने ZLD तंत्रज्ञानाचा अवलंब केला आहे यामध्ये प्रस्तावित २४० CMD निर्मिती होणाऱ्या स्पॅट वॉशला बायो-मिथेनायझेशन प्लांटला पाठविले जाईल. बायो-मिथेनायझेशन स्पॅट वॉश MEE मध्ये कॉन्स्ट्रेट केले जाईल व कॉन्स्ट्रेट केलेल्या स्पॅट वॉशचा वापर प्रेसमडसह बायो-कंपोस्टिंगसाठी केला जाईल. सीपीसीबीने ठरवून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार कॉंक्रीट आणि एचडीपीई अस्तरावर बायोकम्पोस्टिंग केली जाईल. वापरून केली जाईल. स्पॅटलीज, एमईई कंडेन्सेट आणि इतर प्रदूषकांवर प्रस्तावित सीपीयूमध्ये (CPU) प्रक्रियाकेली जाईल आणि पुनर्वापर केला जाईल. प्रकल्पाद्वारे एकही थेंब जाणार नाही सदर प्रकल्प हा शुन्य द्रव निस्सारण प्रकल्क असेल. तसेच ग्रामपंचायत पारगावने घेतलेल्या आक्षेपांची दखल घेत ग्रामपंचायत कार्यालयास लेखी

केंद्रीय भुजल प्राधीकरण यांच्याकडून परवानीगी मिळवावी.

		वचनबद्धता दिली असून या प्रस्तावित डिस्टिलरी प्रकल्पाच्या उपक्रमातून नदीचे कोणतेही प्रदूषण होणार नाही याची ग्वाही दिली आहे असे सांगितले.
२	<p>श्री सुनंदा रेड्डी, पर्यावरणवादी, हैदराबाद यांनी प्रस्तावित प्रकल्पास समर्थन असल्याचे जाहीर केले व लेखी निवेदन दिले की,</p> <ol style="list-style-type: none"> १. प्रकल्प धारकाच्या सल्लागाराने यापूर्वीच हवा, पाणी, जमीन यांचे बेसलाइन सर्वेक्षण केले आहे ते अतिशय चांगले आणि समाधानकारक आहे. कृपया लोकांच्या आरोग्याची स्थिती, पीक उत्पादन स्थितीचा डेटा आणि भूजल उपलब्धतेची स्थिती १० किलोमीटर त्रिज्यांसह गोळा करा ही विनंती. हे भविष्यात खूप उपयुक्त आहे आणि पर्यावरणीय समतोल राखण्यासाठी सावधगिरीचे प्रभावी उपाय करण्यासाठी पॅरामीटर म्हणून वापरा. २. व प्रकल्पाच्या प्रवर्तकाला विनंती केली की रेन वॉटर हार्वेस्टिंग सिस्टीम करावी त्यामुळे पावसाचे पाणी साठवून ठेवण्यासाठी व उद्योगात वापर करण्यासाठी व भूजल पातळी विकसित करण्यासाठी उपयुक्त होईल. पावसाळ्यात गोळा आणि साठवण केलेले पाणी हे तुमच्या उद्योगासाठी पावसाळा नसलेल्या दिवसात उपयुक्त राहील. ३. जवळपासच्या गावात वृक्षारोपण तसेच धूळ प्रदूषण नियंत्रित करण्यासाठी ज्या रस्त्यावर वाहने साहित्याची वाहतूक करतात त्या अंतर्गत रस्त्यांसाठी अॅव्हेन्यू वृक्षारोपण केले जावे आणि सामान्य झाडांपेवजी फळझाडे आणि औषधी मूल्याच्या वनस्पतींना प्राधान्य देण्याची विनंती केली. त्यामुळे धुळीच्या प्रदूषणावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी उपयुक्त राहील व जवळपासच्या गावांसाठी फळे झाडे देखील उपलब्ध होतील. ४. स्थानिक शिक्षित बेरोजगार तरुणांना सर्वोच्च प्राधान्य देऊन तुमच्या उद्योगात रोजगार द्यावा. ५. विनंती आहे की, बेरोजगार तरुणांना कौशल्य विकास प्रशिक्षण देऊन त्यांना तुमच्या उद्योगात 	<p>प्रकल्प प्रवर्तक यांनी आभार मानले व सुचवले की, त्यांनी उपस्थित केलेले सर्व मुद्दे या प्रकल्पाच्या स्थापनेदरम्यान विचारात घेतले जातील.</p>

प्र. सुनंदा रेड्डी

	<p>रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यात यावी. तसेच इतर तरुणांना इतरत्र नोकऱ्या मिळविण्याकरीता प्रात्साहन द्यावे. जपान आणि कोरिया यासारख्या देशांमध्ये ९५% तरुणांना कौशल्य विकास मिळाला आहे आणि भारतामध्ये फक्त ५ ते ६ टक्के तरुणांना कौशल्य विकास मिळाला आहे.</p> <p>६. विनंती आहे की, तुम्ही कंपनी अधिकारी, सरकार यांच्यासोबत एक समन्वय समिती तयार करावी. अधिकारी आणि PCB अधिकारी आणि ग्रामस्थांनी CSR बजेटच्या कृती आराखड्यासाठी मागणी केंद्रित कामे हाती घेणे अत्यंत उपयुक्त आणि अर्थपूर्ण आहे. जे गावाच्या विकासासाठी अत्यंत आवश्यक आहे. कृपया लक्ष्याभिमुख कामांना परावृत्त करा. या उपक्रमामुळे तुमच्याकडे मोठी विश्वासाहता येते.</p> <p>७. आणि आरोग्य शिबिरे आयोजित करा आणि आरोग्य रोग प्रतिकारशक्ती विकास जागरूकता कार्यक्रम प्रवृत्त करा.</p> <p>८. आणि दुर्बल घटकांसाठी ग्रामीण प्राथमिक शिक्षणास समर्थन द्या.</p>		
३	<p>श्री. रंगराव कोठाकोंडा, सेव्ह अर्थ, मेट्रो अर्बन अँड रुरल डेव्हलपमेंट सोसायटी या प्रकल्पाला समर्थन देउन लेखी निवेदन दिले की,</p> <p>१. सरकारी नियमानुसार वातावरणात प्रदूषण न होण्याकरीता पावले उचलावीत.</p> <p>२. बेरोजगार तरुणांसाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करणे आणि पात्र उमेदवारांना रोजगार देणे.</p> <p>३. प्रभावित गावाच्या विकासाकरीता सीएसआर निधी मिळावा.</p> <p>४. आजूबाजूच्या गावातील लोकांमध्ये आरोग्य शिबिरे घेण्यात यावी.</p> <p>५. आणि कंपनीच्या आजूबाजूला फळांच्या बेरी, औषधी वनस्पती झाडांचे जवळपासच्या गावांमध्ये वृक्षारोपण करावे.</p>	<p>प्रकल्प प्रवर्तक यांनी आभार मानले व सुचवले की, त्यांनी उपस्थित केलेले सर्व मुद्दे या प्रकल्पाच्या स्थापनेदरम्यान विचारात घेतले जातील.</p>	
४	<p>ग्रामीण पर्यावरण शिक्षण आणि आरोग्य जागरूकता सोसायटी प्रस्तावित डिस्टिलरी प्रकल्पास समर्थन देत लेखी निवेदन दिले की,</p>	<p>प्रकल्प प्रवर्तक यांनी आभार मानले व सुचवले की, त्यांनी उपस्थित</p>	

<p>१. या प्रकल्पाच्या अभ्यासक व पर्यावरण सल्लागार अल्ट्रा-टेक यांनी प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्राभोवतीच्या १० किलोमीटर त्रिज्येभोवतीचा अभ्यासाचा त्यांनी समावेश केला आहे. हवेच्या सभोवतालच्या गुणवत्तेचा अभ्यास केला, आवाजाची पातळी नोंदवली, पाण्याचे नमुने गोळा केले, मातीचे नमुने देखील गोळा केले हे सर्व CPCB च्या नियमांनुसार केले आहेत. हे समाधानकारक आहे.</p> <p>२. सल्लागार, कृपया आजूबाजूच्या १० किमी परिघातील गावातील लोकांची आरोग्याबाबतची माहिती घेणे आवश्यक आहे, कारण ते भविष्यात खूप उपयुक्त ठरेल.</p> <p>३. जवळच्या शेतजमिनीतूनही पीक उत्पादनाचा तपशील घेणे आवश्यक आहे.</p> <p>४. प्रकल्पाच्या कार्यासाठी ४६० सीएमडी पाण्याची आवश्यकता आहे ते भूगर्भातील पाण्यापासून घेत आहे, उन्हाळ्याच्या हंगामात पाण्याची पातळी खाली येण्याची शक्यता आहे, त्यामुळे कृपया पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी रेन वॉटर हार्वेस्टिंगची व्यवस्था करावी.</p> <p>५. सांडपाण्याचा पुनरवापर वृक्षारोपणासाठी, तसेच वाहने वाहतूक करताना धूळ प्रदूषण नियंत्रित करण्याकरीता रस्त्यावर पाणी शिंपडण्याकरीता करावे.</p> <p>६. आणि हरित पट्ट्यात (३३.७%) वृक्षारोपण करणे चांगले आहे. हे CPCB चे नियम आहे, परंतु कारखान्याच्या परिसरात शक्य असल्यास जास्तीत जास्त प्रमाणात फळे देणारी तसेच औषधी वनस्पती यांचे वृक्षारोपण करण्यात यावे.</p> <p>७. रस्त्याच्या कडेला वृक्षारोपण, जवळच्या गावांमध्ये, रस्त्याच्या कडेला मोठ्या प्रमाणात झाले लावावीत.</p> <p>८. प्रथम स्थानिकांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून द्याव्यात आणि स्थानिक तरुणांसाठी आयटीआय, डिप्लोमा सारखे कौशल्यपूर्ण कार्यक्रम आयोजित करावेत. त्यामुळे त्यांना इतर उद्योगांमध्येही नोकरीच्या संधी उपलब्ध होतील.</p> <p>९. जवळच्या गावांना वैद्यकीय सुविधा देण्यासाठी नियमितपणे वैद्यकीय शिबिरे घेण्यात यावे.</p>	<p>केलेले सर्व मुद्दे या प्रकल्पाच्या स्थापनेदरम्यान विचारात घेतले जातील.</p>	
--	---	--

Handwritten signature

Handwritten mark

	<p>१०. जवळपासच्या गावांना पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध करून द्यावी.</p> <p>११. जवळपासच्या गावातील मुलांना चांगले शिक्षण देण्याची संधी उपलब्ध करून द्यावी.</p> <p>१२. जवळपासच्या गावातील सर्व मुख्य रस्ते आणि पथ रस्ते विकसित करावे.</p> <p>१३. सदरील प्रकल्पामुळे राज्य आणि केंद्र सरकारला अतिरिक्त महसूल मिळेल.</p> <p>१४. सीएसआर आणि सीईआर निधी वापरण्यासाठी फक्त प्रभावित क्षेत्र वापरणे आवश्यक आहे. कृपया गावातील लोकांसह एक समन्वय समिती तयार करावी. त्यामुळे गावातील लोकांसाठी आवश्यक ती कामे शोधून काढतात ज्यांना लक्ष्याभिमुख काम नाही.</p>		
५	<p>श्री. महेश मोटे, पारगाव गावचे रहिवासी यांनी या प्रकल्पाचे समर्थन व अभिनंदन केले व पुढील मुद्दे उपस्थित केले की,</p> <p>सदरील प्रस्तावित प्रकल्पामुळे आमच्या शेतीचे कोणतेही नुकसान होणार नाही, असे कारखान्याने आश्वासन द्यावे.</p>	<p>या संदर्भात प्रकल्प प्रवर्तक म्हणाले की पारगाव ग्रामपंचायतीने जी हरकत नोंदवली होती त्याची आम्ही लेखी उत्तर देउन शंका निरसन केले आहे व त्या पत्राची प्रत आम्ही संबंधीत कार्यालयास जमा केली आहे. सदर प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यानंतर पारगाव गाव परिसरात कोणतेही प्रदूषण होणार नाही, अशी ग्वाही प्रकल्प प्रस्तावकाने दिली.</p>	
६	<p>श्री. संतोष नायकवडे, रा.पिंपळगाव गाव यांनी पुढील मुद्दा उपस्थित केला की,</p> <p>कारखान्यातून कोणते सांडपाणी निर्माण होईल? व त्या सांडपाण्यामध्ये कोणती रासायनिक संरचना राहील?</p>		<p>जनसुनावणी समितीच्या समन्वयक यांनी माहिती दिली की, उद्योगातून निर्माण होणारे सांडपाणी दोन प्रकारचे असते, एक उत्पादन प्रक्रियेतून निर्माण होणारे आणि दुसरे घरगुती प्रक्रियेतून निर्माण होणारे. त्या सांडपाण्याची रासायनिक रचना बायो</p>

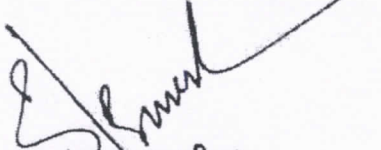
प्रमोड

२५

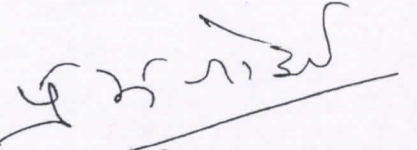
		<p>डिग्रेडेबल आणि नॉन बायो डिग्रेडेबल प्रकारची आहे. औद्योगिक सांडपाणी म्हणजेच डिस्टिलरीमधून तयार होणारे स्पॅट वॉश हे प्रक्रिया करून बायोकॅम्पोस्टिंग केले जाईल व इतर सांडपाण्यावर प्रक्रिया करून त्याचा पुनर्वापर केला जाईल.</p>
--	--	--

मा. अध्यक्ष तथा जिल्हाधिकारी, पर्यावरण लोकसुनावणी समिती यांनी समारोप प्रसंगी आपल्या अभिप्रायात असे नमुद केले की, लोकसुनावणीच्या वेळी उपस्थित केलेले सर्व मुद्दे जसेच्या तसे लोकसुनावणीच्या इतीवृत्तांतामध्ये समाविष्ट करून पुढील योग्य त्या कार्यवाही करिता सदरचा अहवाल पर्यावरण मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन हयांना सादर करण्यात येईल.

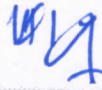
त्यांनतर आभार प्रदर्शन होऊन लोकसुनावणी पुर्ण झाल्याचे घोषित केले.

(स. उ. पाटील)

समन्वयक लोकसुनावणी समिती
तथा उप प्रादेशिक अधिकारी,
म. प्र.नि. मंडळ, लातूर

(डॉ. प्र. म. जोशी)
सदस्य लोकसुनावणी समिती
तथा प्रादेशिक अधिकारी,
म. प्र.नि. मंडळ, औरंगाबाद

(शिवकुमार स्वामी)
अध्यक्ष, लोकसुनावणी समिती
तथा अप्पर जिल्हादंडाधिकारी, उस्मानाबाद.